

Preek van Ds. Dijksterhuis (Ermelo)
Thema: Persoonlijk aangesproken worden

Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus,
broeders en zusters, jongeren en ouderen,

Misschien herinnert u zich de preek die broeder Adri Bareman heeft gelezen op zondag 21 juni over Zacharia 1.

In die preek kwam nadrukkelijk naar voren dat wij als gemeenteleden en zeker als ouders een taak hebben in voorleven en spreken over de heer Jezus.

Ds. Marco Hofland zegt in zijn preek en ik citeer:

"Slechts een enkeling van mijn catechisanten leest voor zichzelf uit de Bijbel. Weet u wat hun argument is om niet te lezen?:"

Mijn ouders doen het ook niet!

En wat denkt u, dat zal wel zo zijn bij ds. Hofland in de kerk?

Maar wat dacht u van bij ons hier in Terneuzen?

Ik las in het onderzoeksrapport "Onbelemmerde groei" waar door onze kerkenraad opdracht voor was gegeven. Ik citeer:

"Het gezin is de belangrijkste plek waar het verlangen naar God geprikkeld kan worden, dat is de basis voor de geloofsontwikkeling van kinderen. Het is overduidelijk zichtbaar dat de manier waarop ouders over God en de kerk spreken gekopieerd en verdubbeld wordt door de jongeren. Dat is één van de oorzaken voor de (eerdergenoemde) onverschillige houding van jongeren".

En Nelleke Plomp-Rodenburg schreef in juni 2018, in haar afstudeerscriptie: "Betrokken bij de preek":

"Dat jongeren tussen de 15 en 20 jaar een preek meestal goed kunnen begrijpen en toepassen op zichzelf en op hun omgeving: en tegelijkertijd zijn ze vaak open en eerlijk en kijken veel jongeren met een frisse blik naar de wereld."

En ook al is haar onderzoeksdoel, *de Preek*, ze geeft ook aan dat andere vormen van overdracht, zoals catechisatie en bijbelstudie enz. ook belangrijk zijn.

Maar schrijft ze:

"Geloofsopvoeding thuis e.d. is zonder twijfel belangrijk"

We kijken nog eens naar de dia waar we de dienst mee startten.

Als je oren hebt, moet je ook goed luisteren.

We gaan luisteren hoe God ons persoonlijk aanspreekt.

Ik heb de afgelopen maanden wel eens gedacht,
Hoe gaan we nu als kerk verder na de corona-crisis?
Komen we weer allen samen, als het weer kan?
Natuurlijk, ook ik weet: de kerk is van Christus en Hij houdt die in stand.
Maar een kerk bestaat uit gelovigen.

Mijn geloof in mijn kerk

En dan denk je: hoe kunnen wij ouders / ouderen iets betekenen voor de volgende generatie?
En als je daar dan zo mee bezig bent, dan ga je je afvragen,
wanneer ben ik eigenlijk zélf tot geloof gekomen?
En daar had ik geen antwoord op, ik weet dat niet zo goed (jullie wel?)
Misschien dat er onder u zijn die dat wel precies weten.
Ik weet van mezelf in ieder geval dat het nog niet in mijn kindertijd was, al was ik toen wel gelovig.
Maar, denk ik nu, toen geloofde ik om mijn ouders.
Dat was niet vervelend, zo hoorde dat toen ook.
Het voelde ook heel veilig en goed.
Maar als zij niet geloofd hadden, had ik dan wel geloofd?
Ik denk het niet: ik geloofde toen op hun rekening.
En op een gegeven moment kan dit niet meer hè.
Dat merk je ook aan jezelf dat je niet meer kan rekenen op hen,
maar dat je het op jezelf moet gaan doen.
En dat is een vraag, daar komt iedereen voor te staan.
Maar wanneer begon ik nu op eigen rekening te geloven?
Ik weet dat niet precies meer.
Ik heb wel een vermoeden, maar dat vertel ik jullie straks.
Maar weten jullie het wel?

Samuël kon heel precies vertellen wanneer hij tot persoonlijk geloof kwam,
d.w.z. los van Eli zijn pleegvader.
We hebben dat net gelezen.
Misschien wel belangrijk voor ons,
om dit verhaal eens goed te bekijken.

Want dat jongeren ook zelf gaan geloven, is niet vanzelfsprekend.
Dat was vroeger al zo, in mijn jeugd, al hoewel toen geloofde bijna iedereen.
In elk geval gingen de meeste mensen naar een kerk.
En nu heb je zo van: bijna niemand gelooft, waarom zou ik?
Er zijn veel, ook van huis uit christelijke jongeren, die dat moeilijk vinden!
Toch?

En ik hoor daarvoor allerlei verklaringen:

- de jongeren van tegenwoordig zijn niet meer zo gelovig.
- de ouderen (= ouders, 'de kerk') in de kerk begrijpen niet veel van geloven in deze tijd, ze geven het niet goed door aan de jongeren.

Ik denk dat dit het niet verklaart en dat het ook helemaal niet klopt.

En dat je dat ook kunt zien bij Eli en Samuël.

Eli, de oudere, begreep niet alles goed en dat zie je al eerder want de Heer had hem al zeer kritisch aangesproken over zijn omgang met zijn zonen:

“Dat doe je niet goed Eli, dat moet anders.”

Maar Eli, hij kende de Heer wel!

En Samuël?

Samuël wist nog niet in wie hij geloofde, maar hij liet zich graag helpen.

Samuël was helemaal niet anti.

Dat is in onze tijd nog net zo, denk ik.

Jongeren, denk ik, zijn niet zo anti, ze zijn wel kritisch, maar niet anti.

En 'ouderen' kunnen je best iets vertellen over geloven, maar niet alles.

En 'jongeren' willen best wel graag antwoord op hun vragen over geloof, ze willen er dus wel meer van weten. Ze zijn niet bij voorbaat negatief.

Helemaal niet.

“Ja maar”, zegt iemand misschien, “ónze tijd is een heel andere!”

Ja natuurlijk, dit is 3000 jaar geleden.

Maar die tijd leek toch ook op de onze:

ook in die tijd hoorde je niet zoveel van en over de Heer.

Net zoals in onze tijd.

Toen waren ze ook niet zo met God bezig.

Zeker hier in dit stuk van de wereld is het ook zo.

Ja je merkt er niet zo veel van, je kunt een hele tijd in Nederland rondzweven zonder dat je er veel van merkt.

En dat - denk ik - merk je ook in de levens van de mensen!

Je merkt het ook aan ons Christenen, want wij vinden het ook wel een beetje lastig worden.

En daarom wil ik het hebben over 'Geloven in Generaties!'

En vandaag over 'Persoonlijk aangesproken worden'

Ik wil dat doen aan de hand van drie stellingen:

1. Kinderen moeten niet naar hun ouders blijven luisteren
2. Maar leren naar de Heer te luisteren
3. *En* laat elkaar daarbij vrij, maar laat elkaar niet los

1. Kinderen moeten niet naar hun ouders *blijven* luisteren

Dat bedoel ik niet verkeerd beste ouders.

En jullie jongeren en kinderen, vat het nou niet verkeerd op.

'Je moet niet blijven luisteren naar je ouders, maar begin er wel mee.

De meeste kinderen van christelijke huize leren God voor het eerst via hun ouders kennen, via papa en mama.

Ze horen verhalen over God de Heer, over de wereld die Hij maakte, over zijn Zoon de Here Jezus, over wat Hij goed vindt en wat niet...

En zo leren ze God via-via een beetje kennen.

Samuël ook!

Reken maar dat Hij wel wat over de Here wist.

Hij sliep NB in de tabernakel vlak bij de ark (3:vers 3)

-dat is de gouden kist waarin de tien geboden lagen-
een superheilige plek.

Nou, daar zal Eli, zijn pleegvader, hem wel wat over uitgelegd hebben.

Samuël daar mag je niet aanzitten en niet inkijken!

Dat is superheilig.

Samuël wist best van alles over de Heer.

En toch staat er: *Samuël had de Heer nog niet leren kennen (7)*.

Want de Heer had nog niet met hem gesproken.

M.a.w. hij had nog niet persoonlijk kennism gemaakt.

Samuël kende de Heer via Eli, maar wist zichzelf nog niet door Hem aangesproken.

Maar dat gaat –deze nacht dramatisch veranderen.

De Heer roept hem bij zijn eigen naam: 'Samuël'

Pas later beseft hij dat het de Heer is en zegt hij:

"Spreek Heer, ik ben uw dienaar, ik luister (10)"

En dan is hij in één keer kind af.

De Heer zet hem recht tegenover zijn eigen pleegvader.

Niet meer geloven zoals Eli, maar vertel Eli wat Ik Hem te zeggen heb.

Moet je kijken hoe zelfstandig het geloof van Samuël ineens is.

Zien jullie het?

Jullie moeten niet naar je ouders blijven luisteren.

Je moet zelf proberen de stem van de Heer te horen,

die te herkennen en voor jezelf te begrijpen.

(daar kom ik straks nog op terug)

Op een bepaald moment spreekt God je rechtstreeks aan.

Zonder tussenkomst van je ouders.

Dan is rechtstreeks tussen jou en God.

Je kunt voor je geloof niet blijven leunen op je ouders.

Verwacht niet teveel van hen,

zij kunnen je alleen maar op weg helpen.

Verwacht ook niet teveel van ons je kerkelijke gemeente.
Wij kunnen je helpen, maar geloof is iets tussen God en je zelf.
Wij kunnen je niet zo inspireren,
bij voorbeeld in hier in deze dienst,
dat je wel moet gaan geloven.
Nee dat lukt ons niet, dan raak je teleurgesteld in ons.
Wij kunnen wel iets voor je betekenen maar niet alles.
Daarvoor zijn we veel te menselijk.
Daarom zijn er ook altijd dingen die tegenvallen in een kerk.

De muziek klopt niet, de woorden niet, de mensen niet.
Maar reken God daar niet op af, dat zijn wij, de mensen!
En wij zijn niet perfect.
Mensen doen soms dingen die ongelooflijk tegenvallen.
Nee, op een bepaald moment,
gaat het tussen jou en God persoonlijk.
Net zoals tussen God en Samuël.
En wij, de ouderen, moeten daar eerbiedig ruimte voor maken, voor het gesprek tussen God en jongeren.
Net als Eli, Eli snapt er eerst niets van, dat duurt even.
Maar als hij het begint te begrijpen, probeert hij niet bij die ontmoeting tussen de Heer en Samuël te zijn.
Hij zal dat misschien best wel gewild hebben,
want de Heer sprak in de tijd zelden met mensen.
Maar Hij begrijpt heel goed dat dit iets is tussen Heer en Samuël.
En daar doet hij eerbiedig een stap terug.

De Heer kiest niet voor niets voor een gesprek in de nacht.
in de eenzaamheid en de stilte
Eli maakt daar ruimte voor.
Dat moeten wij ook doen, vaders en moeders.
Ik denk dat ik voor veel vaders en moeders spreek als ik zeg,
dat het meest waardevolle wat wij in ons zelf hebben leren herkennen, is
ons geloof.
Niet aldoor tussen onze kinderen (de jongeren) en de Heer blijven zitten.
Ruimte maken voor de ontmoeting van de Heer met onze jongeren
persoonlijk.
En wat we het liefst zouden willen is ons geloof in onze kinderen
transplanteren. Dat zouden we willen he, hier neem het mee hier heb je
mijn geloof voor jou.

Maar dat kan niet, dat kunnen wij niet.
Wij moeten ook niet proberen ons geloof in hen over te planten,
maar ruimte te maken, zo dat de Heer hen persoonlijk kan aanspreken.
En zij zelfstandig een relaties met de Heer kunnen krijgen.
Wij kunnen op een ongelooflijke manier in de weg lopen.
Ze moet hun eigen vertrouwen in de Here opbouwen.

Je moet er aan wennen dat de Heer onze jongeren, je kind, persoonlijk aanspreekt.

Eli moest dat, de Heer stuurde zijn pleegzoon NB met een oordeel naar Hem terug. En misschien spreekt Hij ons ook wel weer aan, op ons geloof, via de mond van onze kinderen. Zo van: "beste pa waarom doe je dat"

Zouden wij dat van God kunnen verdragen?

Zouden wij Gods stem in hun woorden herkennen?

Jongens en meiden, blijf niet naar je ouders luisteren, leer zelfstandig luisteren naar God! Maar hoe doe je dat?

Dat brengt me bij de tweede stelling:

2. Maar je moet leren naar de Heer te luisteren

Misschien denk je nu: ik heb nog nooit een stem van de Heer gehoord.

Tsja, dat klinkt mooi hé.

Dat de Heer je hoorbaar bij eigen naam roept!

Geweldig, zo'n persoonlijke roeping door God!

We zouden er eerst van schrikken maar het dan heel mooi vinden.

Maar Samuël schrok er niet van en vond het ook niet zo bijzonder.

Hij herkende de Heer namelijk helemaal niet in die stem.

Hij meende er zijn pleegvader in te herkennen.

En ineens staan we weer met onze beide voeten op de grond.

Het was geen mooie, duidelijke, geloofservaring.

Maar een verwarrende nacht voor Samuël:

hij snapt er eerst niets van.

Drie keer gaat hij in de donker naar zijn pleegvader Eli.

En wat zal hij gedacht hebben?

Misschien wel dat Eli in de war was?

Pas de vierde keer, krijgt Samuël contact met de Here.

De meesten mensen horen geen stem en zien geen dromen.

Dat was in Samuëls tijd extreem zo, maar dat is meestal zo.

Als de Heer iemand aanspreekt, is dat altijd weer anders.

Jozef droomde een droom over zijn bijzondere toekomst,

maar het duurde jaren voordat hij het zou begrijpen (Gen. 37,5).

En alle anderen uit zijn familie die hij het eerst vertelde, werden kwaad.

Bij Mozes begint het met een vage sympathie voor het Joodse volk.

De profeet Jesaja, krijg een overweldigend visioen,

van de Heere op zijn troon in de tempel (Jes. 6)

Maar Jesaja werd er eerst vooral bang van.

Levi, een tollenaar uit de tijd van Jezus,

zag een man (Jezus) die 'volg mij' tegen hem zei. Meer niet.

En gek genoeg, hij gaat achter die man aan.

En het blijkt Jezus te zijn.

Maar het zal nog een hele tijd geduurd hebben,

voordat hij het precies begreep (Mar. 2,14)

En in het onderzoeksrapport "Onbelemmerde groei", staat:

"God wordt niet gevonden via persoonlijk redeneren of een eigen zoektocht naar een fijn gevoel, maar Hij kan gestalte krijgen in de ontmoeting met anderen."

De 'stem van de Heer' is dus vaak geen echte stem.
Soms een vage sympathie, dan weer een onduidelijke droom,
of een angstige nachtmerrie,
soms alleen maar een vreemde man die ineens tegen je begint te praten,
soms begint het met de stem van je eigen ouders.
Maar het duurt even voordat je begrijpt dat het God zelf is.
Het kost tijd om Gods 'stem' of boodschappen te leren verstaan.
Luisteren naar de Heer moet je leren
Dat kost tijd, bij Samuël wordt het in dezelfde nacht nog duidelijk.
bij Jozef, pas jaren later, net zoals bij Mozes.
En beiden maakten intussen een hoop ellende mee.

Hoe gaat dat dan bij ons?
Niet veel anders denk ik.
De één maakt iets bijzonders mee,
'ineens besepte ik dat de Heer er was!'
een ander maakt nooit iets bijzonders,
'maar ineens realiseerde ik me dat de Heer er altijd al was.'
'Maar ik was daar al zo aan gewend, dat het me niet eens meer opviel!'
De stem van de Heer moet je leren kennen en begrijpen
Dat kost tijd, vergissingen maken,
je zult het soms pas veel later begrijpen.
En dat mag, want de Heer is geduldig.
Niet alleen bij Samuël maar ook bij jou!
God drinkt zing niet aan je op.

Hoe ging dat dan bij mij?

Ik heb nooit de stem van God gehoord,
of een bijzonder droom gehad,
of ervaring gehad waardoor ik ging geloven.

Pas véél later besepte ik dat God me het eerst had aangesproken via de stem van mijn moeder. Maar dat was gewoon mijn moeder... niets bijzonders.

En veel later besepte ik hoe bijzonder het was dat mijn moeder over God sprak. Tijdens de catechisatie lessen van broeders en nog een heel rijtje andere mensen. Maar één daarvan wil ik met name noemen, en dat is Ds.

Jan Kruithof. Hij heeft mij in mijn jonge jaren met zijn woorden van de liefde van God verteld.

En een paar jaar voor zijn overlijden zei hij in een gesprek:

“Er staat niet “want God is geen God van wanorde”,“

“Maar” zei hij, “er staat “want God is geen God van wanorde, maar van vrede”.“ 1Korinthe 14: 33.

Dat zijn woorden die mij bij blijven. Woorden van God.

Bij mij liep het altijd via andere mensen,
maar dat begreep ik later pas.

Dan begon ik de Here er zelf in te herkennen.

En daarom moet wij ,ouderen, zijn als gebrandschilderde ramen.

Wanneer de zon er doorschijnt, zie je een bundel van prachtige kleuren het gebouwen in schijnen.

En zo moeten wij elke dag het beeld van Christus zijn.

Want denk er om het geloof is niet alleen uit het horen.

De jongeren, (onze kinderen) moeten het horen, zien en voelen. 1 Joh. 1:1.

In Samuëls tijd hoorden de meeste mensen stem van God ook via via,
nl. Via Samuël.

21 In de jaren daarna bleef de HEER in Silo verschijnen. Hij maakte zich daar aan Samuël bekend door het woord tot hem te richten.(1Sam 3:21 NBV)

en Samuël sprak namens God tegen het volk.

Er is tijd voor nodig om te ontdekken hoe God tegen jou spreekt.

3. Laat elkaar daarbij vrij, maar laat elkaar niet los

Het is heel belangrijk dat ieder mens de ruimte krijgt om God zelf te leren kennen.

Je kunt niet op bevel in Hem geloven.

Daar moet je zelf voor kunnen kiezen, zoals Samuël.

de Heer zal je ook zelf aanspreken.

Maar neem wel de tijd voor je keuze.

Wees niet te snel teleurgesteld!

Want het gaat om een belangrijke keuze, levensbelangrijk.

Niet maar over de kleur van je fiets, maar over de redding van je leven.

Daar moet je goed over nadenken, de tijd voor nemen.

De Heer zal je zelf aanspreken, op een bij jou passende manier.

Hij kan je op je gevoel aanspreken, op je verstand.

Net zoals Hij het bij jou vindt passen.

Raak niet in God teleurgesteld om ons mensen.

Wij mensen zijn God niet, we zijn en blijven maar beperkte mensen.

Raak niet teleurgesteld in God om de kerk, die zit vol met mensen die redding nodig hebben.

Dat betekent dat wij het vaak niet goed doen.
En reken maar dat we soms gekke dingen zeggen en gekke dingen doen en het ook heel vaak niet weten.
Laten we elkaar vrijlaten, met ieder van ons gaat God zijn eigen weg.
Maar laten wel elkaar niet loslaten.

Wij kunnen wel een klein beetje betekenen.
Kijk eens naar Samuël. Eli gaf Samuël het beslissende advies.
Jongen zeg nu maar, "ik ben Uw dienaar, ik luister".
Dat advies had Samuël echt wel nodig!
Maar Eli was –zelfs als hogepriester, bepaald geen supergelovige.
Het was een gezin, zouden wij zeggen, waar veel aan de hand was.
Eli maakte allerlei fouten, maar toch gaf hij Samuël het beslissende advies.
Eli kende de Heer wel en kon Samuël daar ook wel iets over vertellen.
Stel je voor dat Samuël na de eerste keer niet meer naar hem geluisterd had. Dan had hij nooit begrepen dat het hier om Gods stem ging.

Dat kunnen wij ook voor elkaar betekenen.
We zijn geen super mensen en geen super gelovigen.
Je ouders niet en wij anderen in de kerk ook niet.
Soms weten wij iets van God dat jou kan helpen.
Niet alles, maar wel een beetje.
En soms een beslissend beetje.
En als wij elkaar loslaten is er maar één die lacht, de satan.
Dat is precies wat hij wil.
En daarom laat elkaar niet los.
Je ouders niet, de gemeente niet en ouders ook je kinderen niet. En gemeente ook wij elkaar niet.
Moeten we naar jongeren luisteren?

Jazeker, maar net zoals naar een kanarie.
Vroeger namen mijnwerkers een kanarie mee de mijn in.
Niet omdat ze zo van huisdieren hielden, het was hun alarmsysteem.
Een kanarie is nl. veel gevoeliger dan een mens voor veranderingen in de luchtsamenstelling.
Werd de lucht in de mijn slecht, dan ging de kanarie al snel van zijn stokje.
En konden de mijnwerkers maken dat ze weg kwamen.

De jongere generaties zijn onze waarschuwkanaries.
Als zij van hun stokje gaan en hun geloof dreigen kwijt te raken, zegt dat niet, dat de oudere generaties helemaal verkeerd bezig zijn, of dat de jongeren een slechter slag gelovigen zijn, maar dat de omstandigheden veranderd zijn.
En omdat jongeren daar gevoeliger voor zijn, gaan zij het eerst onderuit.
Ouderen pas later, die hebben zich al wat aangepast.
En houden het dus langer vol.
Maar als zij niet oppassen gaan zij op termijn ook onderuit.

Soms hebben we elkaar nodig om God te kunnen begrijpen.

1. Kinderen moeten niet naar hun ouders blijven luisteren
2. Maar leren naar de Heer te luisteren
3. Laat elkaar daarbij vrij, maar laat elkaar niet los

Zo zal de Heer ieder persoonlijk aanspreken.

Amen